

Rada
Evropské unie

Brusel 13. června 2022
(OR. fr, en)

9759/22

ECOFIN 548
UEM 152
SOC 343
EMPL 225
COMPET 446
ENV 544
EDUC 216
RECH 339
ENER 255
JAI 809
GENDER 88
ANTIDISCRIM 68
JEUN 99
SAN 344

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9411/22 - COM(2022) 616 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Itálie na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2022

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2022) 616 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Itálie na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

---

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost bude aktualizován v červnu 2022 v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.
- (2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila Portský sociální závazek, který byl podepsán dne 7. května 2021 a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Itálie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁴ (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2022“) přijala Rada dne 5. dubna 2022, společnou zprávu o zaměstnanosti dne 14. března 2022.

---

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁴ Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022, týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily mimo jiné v podobě zdražení energií, potravin a surovin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují značně zejména nejzranitelnější domácnosti, jež žijí v energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy, jakož i podniky, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií. Unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Hospodářské dopady útočné války Ruska se projevily v členských státech asymetricky. Za těchto okolností byla 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice Rady 2001/55/ES⁵, a sice prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382⁶, na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v Unii a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.
- (4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech evropského semestru 2019 a 2020 nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá další doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení takto revidovaného, aktualizovaného nebo pozměněného plánu.

---

⁵ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Ve sdělení ze dne 3. března 2021 nazvaném „Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky“ Komise vyjádřila názor, že rozhodnutí o deaktivaci nebo pokračujícím uplatňování obecné únikové doložky by mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v Unii nebo v eurozóně v porovnání s předkrizovými úrovněmi (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého vývoje pro hospodářský výhled v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní prudké zdražování energií a pokračující narušení dodavatelských řetězců opodstatňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do konce roku 2023.
- (6) Podle přístupu v doporučení Rady ze dne 18. června 2021⁷, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2021, se nastavení fiskální politiky momentálně nejlépe poměruje jako změna primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19), ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu⁸. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů⁹ (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

---

⁷ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 53).

⁸ Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází jarní prognóza Komise z roku 2022. Odhady Komise, pokud jde o střednědobý potenciální růst, nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální růst podpořit.

⁹ Nefinancovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost nebo dalších fondů Unie.

- (7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro fiskální politiku v roce 2023 (dále jen „fiskální pokyny“) s cílem podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu v zimní prognóze z roku 2022 se v roce 2023 jeví jako vhodné přejít od podpůrného celkového nastavení fiskální politiky, které se uplatňovalo v období 2020–2022, k obecně neutrálnímu celkovému nastavení fiskální politiky, ale je třeba případně reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 by měla i nadále rozlišovat mezi členskými státy a zohledňovat možné efekty přelévání mezi zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby zmiňované pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala pečlivě sledovat hospodářský vývoj a své politické pokyny upravit podle potřeby a nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru na konci května 2022.
- (8) Pokud jde o fiskální pokyny, zohledňují fiskální doporučení pro rok 2023 zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou Komise z roku 2022. Vzhledem k těmto skutečnostem musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, podpořit kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby byl zmírněn dopad prudkého zdražení energií, a musí pomoci omezit inflační tlaky ze sekundárních účinků prostřednictvím cílených a dočasných opatření. Fiskální politika musí zůstat aktivní, aby se přizpůsobila rychle se vyvíjejícím okolnostem, včetně výzev vyplývajících z útočné války Ruska vůči Ukrajině, pokud jde o obranu a bezpečnost, a musí být diferencovaná podle jednotlivých zemí v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, mimo jiné pokud jde o jejich vystavení krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

- (9) Dne 30. dubna 2021 předložila Itálie v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Itálie¹⁰. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise podle čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, v němž se stanoví, že Itálie uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Itálie předložila svůj národní program reforem na rok 2022 dne 27. dubna 2022 a svůj program stability z roku 2022 dne 27. dubna 2022, v souladu se lhůtou stanovenou v článku 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Itálie dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při provádění svého plánu pro oživení a odolnost.
- (11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Itálii pro rok 2022. Posoudila pokrok, který Itálie učinila při plnění příslušných doporučení, jež pro ni přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Itálie provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Itálii poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Itálie při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

---

¹⁰ ST 10160/21; ST 10160/21 ADD 1 REV 2.

- (12) Komise v případě Itálie provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Itálie se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Itálie zejména nadále čelí zranitelnosti související s vysokým veřejným dluhem a slabým růstem produktivity v kontextu zranitelných míst na trhu práce a určitých slabých míst ve finančním sektoru.
- (13) Dne 23. května 2022 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy. Tato zpráva se zabývala rozpočtovou situací Itálie, neboť její schodek veřejných financí překročil v roce 2021 referenční hodnotu 3 % hrubého domácího produktu (HDP) stanovenou ve Smlouvě, přičemž její hrubý veřejný dluh překročil referenční hodnotu 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě a nedodržel doporučenou hodnotu pro snižování dluhu. Zpráva dospěla k závěru, že kritéria schodku a dluhu nejsou splněna. V souladu se sdělením ze dne 2. března 2022 Komise při posouzení všech příslušných faktorů zohlednila, že soulad s doporučenou hodnotou pro snižování dluhu by zahrnoval příliš náročné předsunutí fiskálního úsilí, které by mohlo ohrozit růst. Komise se proto domnívá, že dodržení doporučené hodnoty pro snižování dluhu není za současných výjimečných hospodářských podmínek odůvodněné. Jak byl oznámeno, Komise na jaře 2022 nenavrhl zahájit nové postupy při nadměrném schodku; zda má být navrženo zahájení postupů při nadměrném schodku, znovu posoudí na podzim 2022.

(14) V doporučení ze dne 20. července 2020¹¹ Rada Itálii doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijala veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie COVID-19, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Itálii doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděla fiskální politiky zaměřené na dosažení omezitelných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění udržitelnosti dluhu a současně posilovala investice. Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek sektoru vládních institucí Itálie snížil z 9,6 % HDP v roce 2020 na 7,2 % v roce 2021. Reakce Itálie v oblasti fiskální politiky podpořila v roce 2021 hospodářské oživení, přičemž dočasná mimořádná opatření činila 3,5 % HDP (pokles z 4,4 % HDP v roce 2020). Opatření přijatá Itálií v roce 2021 byla v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla převážně dočasná nebo je provázela kompenzační opatření. Některá z diskrečních opatření, která přijala vláda v období 2020–2021, však dočasná nebyla ani nebyla provázena kompenzačními opatřeními, spočívala především ve snížení příspěvků na sociální zabezpečení v chudších regionech, rozšíření daňové úlevy u příjmů ze zaměstnání a zavedení rodinných přídatků. Podle údajů potvrzených Eurostatem se veřejný dluh snížil ze 155,3 % HDP v roce 2020 na 150,8 % HDP v roce 2021.

---

¹¹ Doporučení Rady ze dne 20. července 2020 k národnímu programu reforem Itálie na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2020 (Úř. věst. C 282, 26.8.2020, s. 74).

(15) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je v roce 2022 příznivý a následně realistický. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2022 o 3,1 % a v roce 2023 o 2,4 %. Pro srovnání, jarní prognóza Komise z roku 2022 počítá s nižším růstem reálného HDP ve výši 2,4 % v roce 2022 a 1,9 % v roce 2023, především v důsledku omezenějších projekcí domácí poptávky. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že celkový schodek vládního sektoru v roce 2022 klesne na 5,6 % HDP a v roce 2023 na 3,9 % HDP¹². Pokles v roce 2022 odráží především růst hospodářské činnosti a ukončení většiny mimořádných opatření. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu stability z roku 2022 snížit na 147,0 % v roce 2022 a klesnout na 145,2 % v roce 2023. Jarní prognóza Komise z roku 2022 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 5,5 % HDP v roce 2022 a 4,3 % v roce 2023. Ve srovnání s programem stability z roku 2022 je schodek předpokládaný v jarní prognóze Komise z roku 2022 v roce 2022 téměř shodný, v roce 2023 je však vyšší, zejména v důsledku nižšího hospodářského růstu. Jarní prognóza Komise z roku 2022 zároveň nezahrnuje dodatečná podpurná opatření na rok 2022 oznámená v programu stability z roku 2022, neboť před datem uzávěrky nebyly k dispozici podrobnosti. Jarní prognóza Komise z roku 2022 očekává vyšší poměr veřejného dluhu k HDP ve výši 147,9 % v roce 2022 a 146,8 % v roce 2023. Rozdíl je způsoben vyšším schodkem a nižším hospodářským růstem. Podle jarní prognózy Komise z roku 2022 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu odhaduje na 0,4 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Itálie podpořit.

---

¹² Odhady uvedené v tomto bodě odůvodnění vycházejí z podrobných rozpočtových projekcí, které Itálie předala spolu s programem stability z roku 2022. Kromě celkových údajů o schodku veřejných financí a veřejném dluhu projekce předané Itálií nezohledňují fiskální balíček oznámený na květen 2022. Tento balíček, přijatý dne 2. května 2022, zahrnoval dodatečná podpurná opatření v roce 2022 a více zdrojů na investiční projekty financované z vnitrostátních zdrojů v roce 2022 i v nadcházejících letech.

- (16) V roce 2022 vláda postupně zrušila většinu opatření, která byla přijata v reakci na krizi COVID-19, takže se předpokládá, že dočasná mimořádná opatření klesnou z 3,5 % HDP v roce 2021 na 1,1 % v roce 2022. Na schodek veřejných financí dopadají opatření, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií – ta jsou v jarní prognóze Komise z roku 2022 odhadována na 0,5 % HDP v roce 2022 a v roce 2023 budou postupně zrušena¹³. Tato opatření spočívají především v sociálních transferech chudším domácnostem, snížení nepřímých daní ze spotřeby energie a dotacích pro energetické společnosti. Byla oznámena jako dočasná. Pokud však ceny energií zůstanou vysoké i v roce 2023, mohla by některá z nich pokračovat. Některá z uvedených opatření nejsou cílená, což platí zejména o plošném snížení nepřímých daní ze spotřeby energie (DPH a pevně stanovené odvody). Na schodek veřejných financí rovněž dopadají náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny; jarní prognóza Komise z roku 2022 tyto náklady odhaduje na 0,1 % HDP v letech 2022 a 2023¹⁴.
- (17) V doporučení ze dne 18. června 2021 Rada Itálii doporučila, aby v roce 2022 využila Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení a zároveň sledovala obezřetnou fiskální politiku. Kromě toho by měla zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rada rovněž Itálii doporučila, aby omezila růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Itálii doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděla fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a současně posilovala investice s cílem podpořit růstový potenciál.

---

¹³ Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření přijatá od podzimu 2021, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

¹⁴ Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do Unie postupně dosáhne 6 milionů do konce roku 2022, a jejich zeměpisné rozložení je odhadováno na základě velikosti stávající diaspory, relativní populace přijímajícího členského státu a skutečného rozložení vysídlených osob z Ukrajiny v rámci Unie k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a berou v úvahu jak peněžní převody, na které mohou mít lidé nárok, tak věcné dávky, jako jsou vzdělávání a zdravotní péče.

(18) Na základě jarní prognózy Komise z roku 2022 a informací obsažených v programu stability Itálie z roku 2022 se předpokládá, že nastavení fiskální politiky v roce 2022 bude podpůrné ve výši $-2,7\%$ HDP¹⁵. Itálie plánuje podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie k hospodářské činnosti se oproti roku 2021 zvýší o $0,9\%$ HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit $0,3$ procentního bodu¹⁶. Itálie má proto podle doporučení Rady v úmyslu zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Předpokládá se, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 expanzivní povahu a bude činit $1,3$ procentního bodu. Tento významný příspěvek expanzivní povahy zahrnuje dodatečný dopad opatření k řešení hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií ($0,2\%$ HDP)¹⁷, jakož i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny ($0,1\%$ HDP). Růst běžných výdajů rovněž odráží vyšší výdaje na náhrady zaměstnancům sektoru vládních institucí v důsledku obnovení veřejných zakázek na období 2019–2021, u nichž bude podstatná část (ve výši $0,25\%$ HDP) evidována v roce 2022, přičemž dodatečné zdroje jsou rovněž zahrnuty do rozpočtu odvětví zdravotnictví ($0,1\%$ HDP). Na straně příjmů se předpokládá, že k expanzivnímu nastavení fiskální politiky přispěje i snížení daní z příjmu fyzických osob a regionální daně z výrobních činností ($0,4\%$ HDP). Na základě současných odhadů Komise proto Itálie v roce 2022 dostatečně neomezuje růst čistých běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů.

---

¹⁵ Záporné znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní fiskální politiku.

¹⁶ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít expanzivní povahu a dosáhne $0,3$ procentního bodu HDP. To lze vysvětlit investičními granty vlády, které jsou rovněž financovány z úvěrů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, jakož i dodatečnými rezervami na vládní záruky pro malé a střední podniky.

¹⁷ V roce 2021 byla již opatření k řešení hospodářských a sociálních dopadů zvýšení cen energií v Itálii zavedena a činila $0,3\%$ HDP. Tato opatření spočívala především ve snížení pevných poplatků a sazeb DPH na účty za elektřinu a zemní plyn a ve zvýšení sociálního bonusu u účtů za elektřinu a zemní plyn.

- (19) Nedojde-li ke změně politiky, v roce 2023 by mělo nastavení fiskální politiky podle jarní prognózy Komise z roku 2022 činit $-1,2$ % HDP¹⁸. Předpokládá se, že Itálie bude v roce 2023 dále využívat granty v rámci Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie k hospodářské činnosti se oproti roku 2022 zvýší o 0,7 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,2 procentního bodu¹⁹. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 celkově neutrální povahu a bude činit $-0,2$ procentního bodu. Toto zahrnuje dopad postupného zrušení opatření k řešení zvýšených cen energií (0,5 % HDP). Zároveň se předpokládá, že k růstu čistých běžných výdajů přispěje i zvýšení sociálních transferů (0,4 % HDP) v důsledku jejich indexace podle míry inflace v předchozím roce a dodatečné zdroje vyčleněné v rozpočtu na zdravotnictví (0,1 % HDP), které nejsou doprovázeny kompenzačními opatřeními. Obecně neutrální příspěvek běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů proto závisí na postupném ukončování opatření, která mají řešit dopad zvýšení cen energií, jak je v současnosti plánováno.
- (20) Podle programu stability z roku 2022 by měl schodek veřejných financí postupně klesat na 3,3 % HDP v roce 2024 a na 2,8 % do roku 2025. Očekává se tedy, že do roku 2025 se schodek sektoru vládních institucí dostane pod 3 % HDP. Tyto projekce předpokládají snížení celkových výdajů přibližně o 3 procentní body HDP a snížení celkových příjmů přibližně o 2 procentní body HDP v letech 2023 až 2025. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu stability z roku 2022 do roku 2025 snížit, konkrétně na 143,4 % v roce 2024 a na 141,4 % v roce 2025. Podle analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako vysoká.

---

¹⁸ Záporné znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní fiskální politiku.

¹⁹ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

- (21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které se mají uskutečnit, spolu s orientačním harmonogramem provádění, které má být dokončeno do 31. srpna 2026. Ty řeší všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Itálii adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu pro oživení a odolnost. Konkrétně má účinné a rychlé provedení plánu pro oživení a odolnost potenciál zajistit strukturální změny, a mít tak trvalý dopad na italské hospodářství a společnost. Očekává se, že široká škála reforem v hlavních oblastech politiky bude řešit dlouhodobé překážky hospodářského růstu. Plán pro oživení a odolnost zejména obsahuje reformy, jejichž cílem je podpořit strukturální změny fungování veřejné správy a systému soudnictví a zlepšit celkové podnikatelské prostředí. Plánované reformy a investice do odvětví vzdělávání, rozvoje dovedností a výzkumu jsou schopny v dlouhodobém výhledu posílit lidský kapitál a výzkumné kapacity. Předpokládané reformy trhu práce a investice pro zlepšení vyhlídek v oblasti zaměstnanosti, zejména mladých lidí a žen, mají potenciál zvýšit nabídku pracovních sil, zajistit rovný přístup k dovednostem a v konečném důsledku podpořit hospodářský růst. Očekává se, že reformy v odvětvích, jako je doprava a vodní hospodářství, mimo jiné strukturálnělepší ekonomickou efektivnost, prostřednictvím systematictějšího využití soutěžních řízení k zadávání zakázek na poskytování služeb.

- (22) Provádění plánu pro oživení a odolnost Itálie má přispět k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Itálii 37,5 % celkových prostředků, které byly na plán pro oživení a odolnost přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 25 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Itálii rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí její odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.
- (23) Itálie předložila dne 17. ledna 2022 programové dokumenty v rámci politiky soudržnosti k dohodě o partnerství stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060²⁰ a své první programy politiky soudržnosti stanovené v uvedeném nařízení předložila Evropské komisi. V souladu s nařízením (EU) 2021/1060 Itálie při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlední příslušná doporučení, která jí byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy politiky soudržnosti a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

---

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (24) Kromě hospodářských a sociálních výzev, kterými se zabývá plán pro oživení a odolnost, se Itálie potýká s řadou dalších problémů, které souvisejí se systémem zdanění. Řešení dlouhodobé makroekonomické nerovnováhy mohou napomoci i politiky pro zvýšení efektivnosti daňového systému. V dlouhodobém a střednědobém výhledu by efektivnější a pro růst příznivější daňový systém přispěl ke snížení vysokého veřejného dluhu, pomohl by růstu produktivity a podpořil by tvorbu pracovních míst, zejména pro ženy.
- (25) Daňové zatížení práce je v Itálii vysoké a profil efektivních marginálních sazeb daně z příjmu fyzických osob se vyznačuje velmi výraznými diskontinuitami. Na konci roku 2021 Itálie přijala opatření s cílem tyto výzvy řešit, zejména zavedením všeobecného přídatku na děti a snížením daní z příjmu fyzických osob. Očekává se, že tato opatření mírně zvýší nabídku pracovních sil, zejména pokud jde o ženy. Daňové zatížení práce je oproti ostatním členským státům nadále velmi vysoké na všech příjmových úrovních. Současně jsou nedostatečně využívány jiné zdroje příjmů, které méně poškozují růst, což ponechává určitý prostor pro další snižování daňového zatížení práce rozpočtově neutrálním způsobem. Hodnoty evidované v katastru nemovitostí, které slouží jako základ pro výpočet daně z nemovitosti, jsou do značné míry zastaralé. Počet a rozsah daňových výdajů, a to i pro účely DPH, je vysoký a existuje prostor pro jejich zefektivnění. A konečně, přestože příjmy z energetických daní jsou v Itálii poměrně vysoké, jejich konstrukce dostatečně nepodporuje přechod na čistší technologie, a to kvůli rozsáhlému využívání dotací s nepříznivým vlivem na životní prostředí. Jednotlivé uvedené aspekty upravuje zmocňovací zákon související s daňovou reformou, který vláda předložila na konci roku 2021 a který bude po svém přijetí vyžadovat provádění formou legislativních nařízení.
- (26) Plán REPowerEU, jak jej navrhuje Komise a který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád Unie ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem zamýšlí Komise v dialogu s členskými státy identifikovat nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(27) Itálie je vysoce závislá na dovozu energie z Ruska, zejména pokud jde o plyn, přičemž 43 % plynu dováží z Ruska (to je mírně pod unijním průměrem, který činí 44 %), a v její skladbě zdrojů energie plyn představuje 42 %. Závislost na Rusku týkající se ropy je nižší a činí 11%, což je méně než unijní průměr U ve výši 26 % (ropa představuje 32 % italské skladby zdrojů energie)²¹. Ačkoli se Itálie v krátkodobém výhledu nepotýká s významnými problémy v oblasti zabezpečení dodávek zemního plynu, neboť má významnou skladovací kapacitu a propojení plynovodem se severní Afrikou a Ázerbájdžánem, invaze Ruska na Ukrajinu může přinést problémy ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Itálie má prostor pro překonání úzkých míst zvýšením kapacity pro přenos energie v rámci země i se sousedními zeměmi. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Itálie v současné době diverzifikuje svou skladbu zdrojů energie zvyšováním podílu obnovitelných zdrojů energie, zejména díky solární energii, vodíku a udržitelnému biometanu. I s ohledem na potenciální výzvy vyplývající z aktuální geopolitické situace však přesto existuje prostor pro zrychlení a zvýšení využití obnovitelných zdrojů podle vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu. Itálie má prostor pro další přijímání opatření, která usnadní povolování projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Kromě toho cíle Itálie týkající se energetické účinnosti nemusí dostačovat k řešení uvedených výzev ani k naplnění ambicí balíčku „Fit-for-55“. Strategie energetické účinnosti pro odvětví stavebnictví vychází převážně z dočasných opatření a měla by být doplněna střednědobou a dlouhodobou strategií včetně opatření pro silnější energetickou účinnost v podnicích, zvláště v průmyslu. Kromě toho je nezbytné urychlit dekarbonizaci odvětví dopravy, a to i uspišením zavádění nabíjecích stanic pro elektromobily a dosažením pokroku u projektů v oblasti železnic, cyklo dopravy a veřejné dopravy. Má-li Itálie dostát cílům balíčku „Fit for 55“, budou zapotřebí další ambice, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti.

---

²¹ Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu a ropy. U průměru EU-27 je celkový dovoz založen na dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Itálie celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa nezahrnuje rafinované ropné produkty.

- (28) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v několika odvětvích vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Itálie v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnila socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Itálie může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057²².
- (29) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022 a její stanovisko²³ je promítnuto do doporučení č. 1,
- (30) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení obsažených v doporučení týkajícím se eurozóny 2022, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Itálie je toto reflektováno zejména v doporučeních č. 1 a 2.
- (31) Na základě hloubkového přezkumu Komise a svého posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do doporučení č. 1 a 2. Doporučení č. 1 a 2 rovněž přispívají k provádění doporučení týkajícího se eurozóny 2022, zejména prvního, druhého a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky uvedené v doporučení č. 1 pomohou řešit mimo jiné nerovnováhu související s vysokým veřejným dluhem. Politiky uvedené v doporučení č. 2 pomohou řešit mimo jiné nerovnováhu související s vysokým veřejným dluhem a dlouhodobě slabou dynamikou produktivity v kontextu zranitelných míst na trhu práce a určitých nedostatků ve finančním sektoru,

---

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21).

²³ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Itálii v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů pod úroveň střednědobého růstu potenciálního produktu, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraveno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění věrohodného a postupného snižování dluhu a fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu prostřednictvím postupné konsolidace, investic a reform. Za účelem dalšího snížení daní z práce a zvýšení efektivnosti systému přijmout a příslušným způsobem provést zmocňovací zákon o daňové reformě, zejména přezkumem efektivních marginálních sazeb daně, sladěním hodnot vedených v katastru nemovitostí s aktuálními tržními hodnotami, zjednodušením a snížením daňově odpočitatelných výdajů (i pro účely DPH) a dotací s nepříznivým vlivem na životní prostředí při současném zajištění spravedlnosti a omezením složitosti daňového zákoníku.
2. Pokračovat v provádění svého plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění.
3. Snižit celkovou závislost na fosilních palivech a diverzifikovat dovoz energie. Překonat úzká místa za účelem navýšení kapacity pro vnitrostátní přepravu plynu, rozvinout propojení elektrických sítí, rychleji zavádět další kapacity pro energii z obnovitelných zdrojů a přijmout opatření ke zvýšení energetické účinnosti a prosazovat udržitelnou mobilitu.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně